

Voorbeeld van een particulier historisch interieur dat voor onderhoud voorsnog niet voor subsidie in aanmerking komt.

Binnenste buiten

Een monumentaal pand, ooit eens gebouwd als woonhuis, buitenverblijf, of bijvoorbeeld vesting. Tegenwoordig in gebruik als museum, kantoor of nog steeds als woonhuis. Maar altijd heeft men tijdens de bouw rekening gehouden met de binnenruimte. In de loop der tijd heeft het interieur vaak een andere bestemming gekregen, of is het aan de tijd aangepast, maar een ding staat vast, zonder het interieur heeft het huis geen ziel. Hoe hou je de ziel in het huis?

Zo wordt er in Nederland steeds een belangrijke kant van het monument vergeten: de binnenkant! Waarom wordt het interieur toch steeds losgekoppeld van het monument en niet gezien als essentieel onderdeel van het monument? Hoe is het mogelijk dat wij in Nederland zo weinig doen aan het behoud en onderhoud van historische interieurs? Waar zijn hiervoor de instanties die controles uitvoeren, subsidies verstrekken, de onderhoudsplannen schrijven en waar nodig, restauraties uitvoeren?

Het historisch interieur blijft het ondergeschoven kind. Sinds de oprichting van de Stichting Manifestatie Historisch Interieur in 2001, door de (destijds geheten) Rijksdienst voor de Monumentenzorg en het Instituut Collectie Nederland, is de aandacht wel wat meer gevestigd op het historische interieur en wordt men zich hier wel steeds bewuster van,

echter in de praktijk is dit nog niet genoeg. Vooral wat betreft de informatiestroom naar particulieren die vaak niet op de hoogte zijn van de mogelijkheden voor het behoud van hun interieur, blijft onder andere de overheid in gebreke. Waarom is de binnenruimte van monumenten zo lang aan de aandacht ontsnapt? Wellicht komt dit door de complexiteit van de interieurs? Zo heb je niet alleen te maken met het nagelvaste interieur wat betreft de betimmeringen en andere wandbekledingen en stucplafonds en vloeren, maar wat doen we bijvoorbeeld met de keuken, de badkamer en de installaties?

Voor het vaststellen van de problemen in het interieur heb je al snel te maken met een grote groep specialisten, ieder onderdeel van het interieur vergt toch vaak een andere aanpak. Is er ergens een richtlijn waar de eigenaar na kan gaan wat het plan van aanpak is? Wat je wel of niet moet doen en vooral, wat je moet laten! Dit is vaak niet duidelijk. De eigenaar wil natuurlijk dat problemen aan het interieur zo snel en goed mogelijk verholpen worden. De interieurspecialist wil liever dat er wordt gekeken naar de mogelijkheden om zo min mogelijk schade aan het historische interieur te veroorzaken en dat kan aardig in de kosten lopen. En dan wil het wel eens voorkomen, dat de eigenaar liever de specialisten overslaat, om vooral sneller en goedkoper van zijn probleem af te zijn. Hoe laat men de eigenaar dan weten dat dit voor het behoud van het historisch interieur toch niet de bedoeling is. Wie controleert de eigenaar? Kan de eigenaar in

geval van restauraties en renovaties ergens gebruik maken van een subsidie die geldt voor de historische interieurs, als dit monument geheel particulier is en niet open gesteld voor het publiek? Zodat hij eerder geneigd is voor de wat ingewikkelde renovatie te kiezen, in plaats van alleen maar naar de kosten te kijken? En waarom niet? Hier ligt een mooie en nobele taak bij de overheidsinstellingen, want hoe je het ook wendt of keert, geld is een enorme stimulans om het beheer en behoud van historische interieurs te beheersen.

In navolging van de interieurwacht die in Vlaanderen en in Nederland alleen nog maar in Noord-Brabant (Monumentenwacht) al bestaat, heeft Conserf inmiddels gehoor gegeven aan de vraag naar advies en inspecties van historische interieurs. Voor het behoud van het historisch interieur voert de interieurspecialist inspecties uit, waarbij wordt gekeken naar de aard- en de nagelvaste historische elementen in de binnenruimte. Hierbij komt tevens de conditie van het exterieur aan de orde omdat schade aan interieurelementen vaak het resultaat is van bouwkundige gebreken. Naar wens van de opdrachtgever kan Conserf interieursinspecties uitvoeren en die vertalen naar onderhouds- en restauratieplannen, kostenramingen en begrotingen.

Drs. C.S.C. Charlotte Prinsen-Avenarius
Conserf – Monumenten Adviesbureau
Medewerker Historisch Interieur

conserf - monumenten adviesbureau

Telderskade 2M
2321 TD Leiden

T 071- 572 53 28
F 071- 572 56 42

info@conserf.nl
www.conserf.nl